

ЗНАК #8

Травень 2010

Книга досвідів

Перед нами подорож крізь жанри та стилі, крізь головний досвід прози та есеїстики Костянтина Москальця. Без цієї книги сучасний український літпроцес (як і процес книговидання) був би неповноцінний — адже тут ми маємо доказ достойного пошанування справжнього таланту. «Досвід коронації» — приклад того, як хороші твори отримують вдале видання у вартій повазі і захопленні компанії інших книг із «пірамідівських» серій (адже збірник маркований одразу обома їх згадуваннями) «Приватна колекція» та «Українська модерна проза». Зібрано під однією палітуркою твори різних років: роман, повість, малу прозу та есеїстику, те, власне, «красне письменство», яке на цьогорічному конкурсі «Книга року» і отримало найвищу оцінку у своїй категорії.

Москалець — майстер перевтілення, жонгливання стилями і їх калейдоскопічного змішування в межах одного тексту — і калейдоскопи ці виходять яскравими та гармонійними. Роман «Вечірній мед» і повість «Досвід коронації» досить різко контрастують: якщо перший — лірично-(само)іронічний, то другий твір — доволі агресивна історія з потужною енергетикою оповіді та відтінком притчевості.

«Вечірній мед» — це автобіографія-метафора, в якій пропонується поглянути на життя митця не як на послідовність пов'язаних між собою буденних, профанних подій, не як на лінійний процес — а як на чергу спалахів (пам'яті), пов'язаних сило-

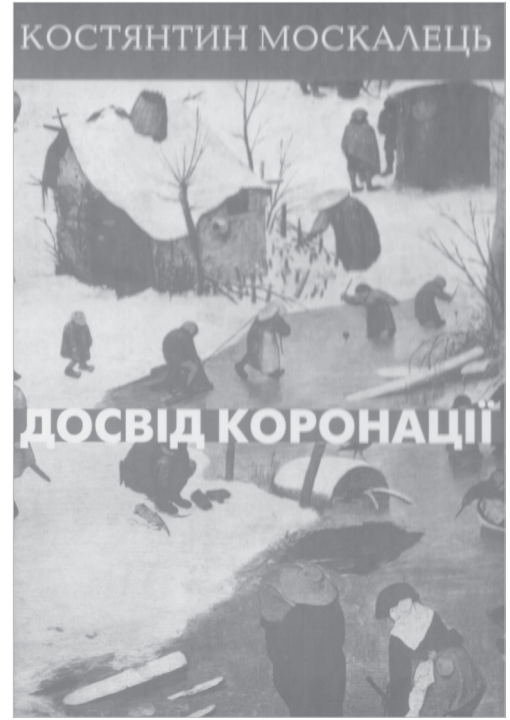
вими полями поезії та кохання. Властиво, і сюжет роману отримує риси болотяних вогників, лише в третій його частині ущільнюючись до цілісної історії, яка спричинила уже не одну дискусію в читачьких колах. Ця історія — оповідь про спалення Костем Москальцем власної поетичної збірки, виданої Спілкою письменників шаленим (як на потреби того часу) накладом у три тисячі примірників — натомість — жакливо вбогого вигляду — є черговою метафорою долі митця в «фейлетонну добу» (за визначенням одного з авторитетів для К. Москальця — Г. Гессе). Митцеві нічого не залишається як — при всьому своєму таланті — безпробудно «кірити» (в сенсі — пиячити) зі своїми друзями — також митцями: музикантами, художниками, поетами — зрештою, доля у всіх подібна. Але безтурботна молодість минає, хто стає відомим художником, чиї виставки експонуються за кордоном, хто — визнаним композитором, а кому доля дарує недбало видану збірку, на яку автор віддає п'ять років свого життя і яку не хоче брати жодна книгарня — ну окрім декількох центральних. Та справжній митець і в цьому безглузді знайде натхнення для жесту — наслідком чого стає перформенс «Спалення книги», втілений головним героєм із допомогою друзів перед телекамерами як віддання вогню лівової частки накладу збірки.

В тканину «Вечірнього меду» — поряд із сюжетністю та метафоричністю — влітаються і сяйливі ліричні ноти туги за коханою, яку герой має змогу

бачити ледве не раз на два роки і за якою невизначено сумує, повсякчас повертаючись думкою до неї — і наяву — і у мареннях. Ліризму текстів надають і поетичні «пригадування» — спонтанні цитування віршів — власних — Москальцевих, а також Івана Малковича та інших поетів генерації вісімдесятих (нехай вимогливий читач сам перевірить себе у знанні їхньої поезії).

Майже позбавлений ліризму наступний твір представленої добірки — повість «Досвід коронації». Події повісті розгортаються в межах таємничої військової диктатури, вирватися з якої мріє головна героїня — Оттла. Цьому її бажанню і підкоряється увесь сюжет, ламаючи хребти, пробиваючи голови і вириваючи нутрощі решті героїв, переважно безіменних, зате у погонах. К. Москалець вміло грається словами та й цілими символічними пластами, так що текст постає соковитим, зацікавлює у перечитуванні («Голова була дуже порожньою. З неї щось витікало. Оттла відчувала, що з кожною секундою в її голові все менше залишається Оттла, а все більше стає порожнечі»).

Решта текстів «Досвіду коронації» справляють враження формалістично-медитативних, народжених зі споглядання і втілених у довільно-асоціативну форму. «Дев'ять концертів» — колекція краєвидів і спостережень («Батуринський палац, наче зібрана коробка «Прими» в пияцькій кишені»), збірка досвідів та миттєвих станів, які вхопити можна лише поезією або такою от прозою — до

Костянтин Москалець. Досвід коронації. Вибрані твори. Львів, «Піраміда», 2009.

поезії настільки близькою, що в поезію мало не провалюється («Гуси летять, сльози летять, цілий краєвид заснований ними і на них»). «Сполохи» та «Нові сполохи» — так само — збірник медитацій над ситуаціями та думками, мало не афористичних індивідуальних прозрінь («Світ до того чистий, що мимоволі затуляєш очі руками»).

Досвід «коронації», отже, далеко не єдиний у цій книзі. Кость Москалець, ніби Вергілій Данте, проводить читача по звичному йому світу буяних досвідів, проте далеко не всуціль пекельному. Світла і чистоти у «Досвіді коронації» не менше, ніж темряви — нехай це навіть і спалахи від костриці зі спалених книг — зате в їхньому світі, як ні в чому іншому, яскраво видно всі подробиці «фейлетонної доби».

Тодось Зелінський

Олесь Обертас

Український самвидав: літературна критика та публіцистика

Передм. М. Коцюбинської; післям. О. Зінкевича. Київ, «Смолоскип», 2010 (300 с.). Ціна — 25 грн.

У книжці досліджено місце, роль та історію розвитку і побутування українського самвидаву як альтернативної складової літературного процесу, як головної організуючої форми Руху Опору 1960-х — початку 1970-х років. Особливу увагу приділено позацензурній публіцистиці та літературній критиці в контексті культурно-громадського життя в Україні того часу. ґрунтовний аналіз самвидавних документів дозволив О. Обертасу простежити еволюцію мислення їхніх авторів.

Видання розраховане на науковців, журналістів, а також усіх, кого цікавить історія, культура та література України.

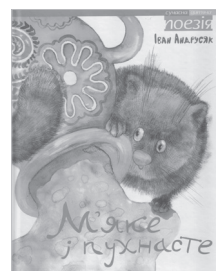
Зіфрід Кракауер

Від Калігарі до Гітлера — психологічна історія німецького кіно

З нім. переклад І. Андрущенко. Київ, «Грані-Т», 2009 (384 с.). Серія «De profundis». Ціна — 48 грн.

Одне з найвидатніших досліджень німецького кіно — від етапу становлення, експресіоністичних експериментів аж до мюзиклів, — що вплинуло на розвиток науки про кіно ХХ століття. Важливість цієї книжки — у запропонованій методології аналізу впливу кіно на соціум і націю загалом.

Донині цей текст залишається класичним за підходом до феномену кіно, що відображає процеси масової культури чи не чіткіше за різноманітні соціологічні «заміри». Обсяг проаналізованих і описаних фільмів, імен та творчих методів акторів і режисерів зробив цю книжку довідковою. Українською перекладено і видано вперше.

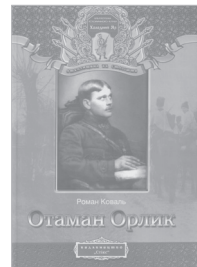
Іван Андрусяк

М'яке і пухнасте

Київ, «Грані-Т», 2010 (72 с., іл.). Серія «Сучасна дитяча поезія». Ціна — 34 грн.

У цій книжці вперше зібрані під однією обкладинкою вірші для дітей відомого поета Івана Андрусяка. Чимало з них — і «Чакалка», і «Несправжнє село», і «Мухомори», і «Родина Бабаїв», і «Позіхає бегемот...», і про те, як Баба Яга не вміла казати «ага» — давно полюбилися маленьким читачам із публікацій у дитячих часописах, альманахах та антологіях.

У цих віршах багато сміху, жартів, пустощів та кумедних пригод, але тут завжди переважає м'яке і пухнасте — любов і доброта. Адже це найважливіше для кожної людини — особливо такої дивовижної, як Ваш малюк!

Роман Коваль

Отаман Орлик. Історичний нарис

Київ, «Стікс», 2010 (384 с.). Ціна — 54 грн.

У книжці розповідається про боротьбу проти більшовиків на Київщині та Поліссі в 1920–1922 роках, а саме: про отамана Орлика (полковника Армії УНР Ф. Артеменка), отаманів Ф. Богатиренка, І. Гайового-Грисюка, І. Галай-Голокопитенка, І. Гонту-Унятовського, П. Голубенка, О. Грудницького, Ю. Мордалевича, А. Рибку, Я. Смутника-Смутненка, І. Струка, генералів В. Галкіна та Ю. Тютюнника, членів Цупкому Капітана Бендрика-Ганжу, Ю. Грими, С. Махино, Ф. Наконечного, І. Чепіяка, Г. Чупринку та всіх, хто 1921 року творили в Києві збройне підпілля, а також про багатьох інших діячів збройного опору окупантам.

Франц Кафка

Зниклий безвісти

З німецької переклад Ю. Прохасько. Київ, «Критика», 2009 (280 с.). Ціна — 27/34 грн.

«Зниклий безвісти» — перший роман Франца Кафки, що його незавершений рукопис Макс Брод знайшов після Кафчиної смерті 1924 року і видав під заголовком «Америка». Це прикметно модерністський «роман виховання» — оповідь про юнака-емігранта, своєрідна історія змужніння, радше суворі й не вельми милосердні, ніж погідні та привітні, повна непередбачуваних поворотів долі, а проте розказана спокійно й легко, подекуди навіть грайливо, без фаталізму й абсурдностей, властивих пізнішим авторовим творам.

«Зниклий безвісти» — останній з великих творів Кафки, що виходять в українському перекладі.

Девід Рокфеллер

Банкір ХХ століття. Мемуари

З англійської переклала С. Петрова та О. Усатюк. Київ, «Юніверс», 2009 (644 с.). Ціна — 61 грн.

Девід Рокфеллер — представник третього покоління знаменитої династії, що стала уособленням американського капіталізму. У книзі, написаній у віці 87 років, він розповідає про свій життєвий шлях: про роки навчання, службу в армії під час Другої світової війни.

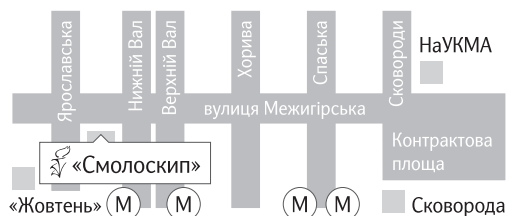
Цікава біографія вливого фінансиста, благодійника та колекціонера творів мистецтва підштовхує до роздумів і має зацікавити читачів.

Цей погляд ізсередини на чоловіка, чий прізвище тривалі роки було своєрідним символом матеріального багатства, синонімом слова «мільйонер», та на його кар'єру.

top 20

улюблені видання покупців

- 1 Михайль Семенко. Вибрані твори. Київ, «Смолоскип», 2010 (35 грн.)
- 2 Олесь Обертас. Український самвидав. Київ, «Смолоскип», 2010 (25 грн.)
- 3 Українська літературна газета. Числа 4, 6, 2010 рік (4 грн.)
- 4 Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія. Київ, «Смолоскип», 2009 (40 грн.)
- 5 А. Сокіл. Аглая. М. Хвильовий. Вальдшнепи. Київ, «Смолоскип», 2010 (20 грн.)
- 6 Український журнал. № 3, 4, 2010 (7 грн.)
- 7 Тарас Шмігер. Історія українського перекладознавства ХХ ст. Київ, «Смолоскип», 2009 (25 грн.)
- 8 Всесвіт, 11-12, 2009; 1-2, 2010 (27 грн.; 40 грн.)
- 9 Євген Сверстюк. Не мир, а меч. Луцьк, «Терен», 2010 (47,50 грн.)
- 10 Майк Йогансен. Вибрані твори. Київ, «Смолоскип», 2009 (35 грн.)
- 11 Вольфганг Шивельбуш. Смаки раю. Київ, Критика, 2007 (27 грн.; 34 грн.)
- 12 Іван Багряний. Публіцистика. Київ, «Смолоскип», 2006 (35 грн.)
- 13 Олена Теліга. Вибрані твори. Київ, «Смолоскип», 2008 (30 грн.)
- 14 Пітер Баррі. Вступ до теорії. Київ, «Смолоскип», 2008 (25 грн.)
- 15 Генерал Петро Григоренко. Спогади. Статті. Матеріали. Київ, «Смолоскип», 2007 (45 грн.)
- 16 Крути. Збірник на пошану героїв Крут. Київ, «Смолоскип», 2007 (15 грн.)
- 17 Юрій Лавріненко. Розстріляне відродження. Київ, «Смолоскип», 2009 (35 грн.)
- 18 Максим Солодовник. ...голоси подорожніх у сутінкових довгих алях... Київ, «Смолоскип», 2009 (10 грн.)
- 19 Український декламатор. Київ, «Смолоскип», 2006 (15 грн.)
- 20 Віктор Брехуненко. Вірши українських козаків з Росією... Київ, Н. Брехуненко, 2007 (7 грн.)

Ці та багато інших книжок українською можна придбати у книгарні «Смолоскип», вулиця Межигірська, 21

Катріна Хаддад

Живе в Києві, народилась у Донецьку, мешкала також у Дамаску, Соледарі та Харкові. Ніби втомившись від тривоги недосконалого світу, Катріна Хаддад у своїй поезії шукає рівновагу: спокійний темп, повільне розгортання образів, рівне дихання й усі інші атрибути доброї медитації. А ще — наполегливість у відтворенні деталей, десятків і сотень дрібниць, які, по чергово потрапляючи в кадр, утворюють картину.

Так що, коли ви раптом забули вчорашній ранковий краєвид, вигляд рідного будинку чи раз у житті баченої річки — мерщій читайте вірші Катріни, вона навчить вас пам'ятати. Ну й, звісно, не без інтуїтивної психології, недаремно в одному з віршів, присвячених цій авторці, неодмінним лейтмотивом звучить вираз «відчувати тонко». А чий вірш — пошукайте самі.

О коли світло позирає на тебе з-під прихованих в'їх бачиш нічне небо і сухе поле — горить твій старий надійний друг дає бінокля підсаджує на дах похиленої глиняної хати (всередині у ній:

фарбована підлога сіно

стара шафа

всередині у ній:

пачка чаю

дві залізні кружки

трохи меду на дні банки

старі фотокартки

всередині на них:

трое хлопців

мотоцикл

довге волосся того

хто не вмістився у кадрі

якись дерева

всередині у них:

молочні соки)

з даху похиленої мазанки у бінокля щось та видно зокрема ти бачиш:

цятки, спалахи вогню потойбіч яру, чуєш потрискання

то наближається до твоїх вух поле соки соки соки в тобі вирують

ти кажеш комусь там: передзвонить мені завтра вмикаєш програвач аби почути те що тобі

скажуть по телефону колись потім (а молочні соки течуть — тчуть своєю ходою дороги — дороги по котрих ходитиме хтось інший — в тобі)

коли світло позирає на тебе з-під прихованих в'їх важко його всотувати своїм світлом простіше перетворюватися на сито... сито.

О

ІРМОС

засинаючи в позі ембріона у своїй пірозі схожий на листя лотоса ти поринаєш у води плаваєш глибокими теплими калюжами

вкритими осінніми листям тебе несе течія

золотий дощ мжичить небом котре між нас у нас котре запливає у наші безмежні легені

його золоті ріки-зірки всотуються нашою кров'ю і вона шаленіє

золота мжичка дощу падає на наші спрагли язики всотується в нашу слину летить безмежністю нашого тіла

нашими снами лежачи у своєму човні життя я пролітаю потоками голосів давніх по вінця наповнених — як серця поетів —

— як води тихого океану —

— як піски сахарі —

— як абрикосовий цвіт на узбіччях вулиць —

ці голоси вигинають свої спину-потоки золотими водами несуть мою душу, загорнуту у листок,

зливу з моїм золотавим тілом — настільки міцно що їх, здається, не розірве ані життя, ані смерть,

ані пісок, ані підземні озера зі срібною водою

Випуск 8 (травень 2010)

Літературний додаток до щомісячного часопису творчої молоді «Смолоскип України».

Реєстраційне свідоцтво: KB № 4040 від 15.02.2000.

Думки авторів публікацій не завжди збігаються з точкою зору редакції.

СЕРЦЕ, ЩО РОЗЛИВАЄ СЕБЕ

над сірими будинками із блакитними очима щоранку встає сонце і щоранку воно розливається по їхній тверді будинки прокидаються від своєї холоднечі розтирають припухлі від сну очіці відкриваються настіж

за склом мого вікна щоразу відбувається те саме стрункий жовтавий кран флюгером обертається тут і є саменький схід — східніше не буває ринкові площі, порожнечі і провалля наповнюються гамором квіти на підвіконні поволі оживають коли повернувшись із саменького заходу — там далі навіть обрій не триває — забувши привітатися, огорнути, полити водою ти просто торкаєш їх своїм поглядом вони — ці східні квіти — приймають тебе без жодного докору

коли тобі холодно, сказали мені, це комусь холодно без тебе. люди шукали шляхів, аби вберегтися шалики, плетені светрики, рукавички коцьок, вогонь, чай зрештою — існує стільки різноманітних способів зігрітися аж дивно, що комусь буває холодно але порожнеча щоразу ширшає порожнечі властиво розширюватися людина самотня істота, сказала я тобі, це її особливість. і що більше чуття єднання охоплює тебе то більшою стає раптова несподіваність ранкового прокидання і вечірнього засинання у потягах, що курсують межами моєї країни

але все одно над будинками моїми щоранку встає східне сонце

від частоти читання вірші стираються і шкіра їхня обвітрюється вони стають сухі та незахищені

поезія це незахищеність, сказала мені ти. поезія це щирість, сказала би я.

я точно знаю, що сонце встає на сході і сідає на заході

моєї країни

котра заповнює собою все бо східніше і західніше вже нічого немає бо вище і нижче — тільки небо й земля але до них ще йти і йти —

променів лініями і спіралями глибоких вод і зовсім не волохаті риби, як сказали мені, а тихі сірі люди із сухою шкірою наповнюють цей простір.

і щоранку над цими сірими людьми встає Боже сонце і затоплює їхню твердь

бо твердь людей — оманлива річ твердь людей — це зсохла цукрова шкоринка, під котрою є щось вологе й живе людська твердь — це зсохла рана

наші тіла — це рубці на шкірі землі моєї країни

вони рухаються тихо і невинно як курсує кров, як б'ється серце, котре ти відчуваєш лівою лопаткою бо воно надто близько лежить біля тебе...

і щоранку над цими сірими людьми встає Боже сонце і затоплює їхню твердь

бо твердь людей — оманлива річ твердь людей — це зсохла цукрова шкоринка, під котрою є щось вологе й живе людська твердь — це зсохла рана

наші тіла — це рубці на шкірі землі моєї країни

вони рухаються тихо і невинно як курсує кров, як б'ється серце, котре ти відчуваєш лівою лопаткою бо воно надто близько лежить біля тебе...

і щоранку над цими сірими людьми встає Боже сонце і затоплює їхню твердь

бо твердь людей — оманлива річ твердь людей — це зсохла цукрова шкоринка, під котрою є щось вологе й живе людська твердь — це зсохла рана

наші тіла — це рубці на шкірі землі моєї країни

вони рухаються тихо і невинно як курсує кров, як б'ється серце, котре ти відчуваєш лівою лопаткою бо воно надто близько лежить біля тебе...

і щоранку над цими сірими людьми встає Боже сонце і затоплює їхню твердь

бо твердь людей — оманлива річ твердь людей — це зсохла цукрова шкоринка, під котрою є щось вологе й живе людська твердь — це зсохла рана

наші тіла — це рубці на шкірі землі моєї країни

вони рухаються тихо і невинно як курсує кров, як б'ється серце, котре ти відчуваєш лівою лопаткою бо воно надто близько лежить біля тебе...

і щоранку над цими сірими людьми встає Боже сонце і затоплює їхню твердь

бо твердь людей — оманлива річ твердь людей — це зсохла цукрова шкоринка, під котрою є щось вологе й живе людська твердь — це зсохла рана

наші тіла — це рубці на шкірі землі моєї країни

вони рухаються тихо і невинно як курсує кров, як б'ється серце, котре ти відчуваєш лівою лопаткою бо воно надто близько лежить біля тебе...

Дмитро Лазуткін

Київ. Переможець незліченної кількості слемів і конкурсів, учасник ще більшого числа фестивалів. Герой-коханець української поезії. Назвав би його «сучасним Сосорою», але Лазуткін не пише про Громадянську війну. Натомість він пише про всілякі незбагненні прояви кохання, про тепло і самотність, про логічні парадокси життя. Постійно коливається між верлібрами і силабо-тонікою, між логічними колізіями та натхненним драйвом.

Міністерство охорони здоров'я рекомендує ці вірші до необмеженого вживання, але попереджає читачів: не намагайтеся цього повторити!

Зірки мов цвяхи увігнані вчасно у чорнозем небес. Ти сам визначаєш — горе і щастя, які з тобою і без.

Твої суглоби і кров стрімка, твої ознаки життя — осипаються ніби луска, ніби дрібне сміття.

І сенсу немає у боротьбі, І у покорі теж. І кожен дзвінок сповіщає тобі живеш ти чи не живеш.

Але автострада біжить в ніде, А там — вибуховий стан. І якщо сонце раптом впаде — Воно впаде в океан.

Й ритмічно хитатиметься трава, над головами людей... коли ти знайдеш нарешті слова — слова знайдуть тебе.

І мови сліпої краплі руди Ловитиме тиша густа. Птахи твої будуть плити по воді, безмежною буде вода.

переглядаючи номери у її мобільнику перешіптуючись з демонами ніби з друзями усвідомлюєш — ти — магнітка на холодильник а все інше — зацілюються ілюзіями

і рипить приймач і усі зірки своїми шляхами й твоїми доріжками — сипляться тому що завжди все трапляється навпаки і світло місяця то лише світло місяця

тому виринаючи серце з її грудей лише оголюєш спільні слабкі позиції аби зупинитися — абиде аби зупинитися в принципі

злива така що на всіх вистачить ти у ній справжня — світла сполохана трохи наївна трохи досвідчена під ліхтарями як між епохами

звіром твоїм я крокую вичовгую нічку цією — з бунтарською втіхою та запливаю зоряним човником в небо яким захоплююся і дихаю

аби відчути всі несумісності аби здолати аби пробачити ці тимчасові запаси міцності сонця смачного сонця гарячого

дзвоном чи словом але без відчаю мовою дотику силою зваби... злива така що на всіх вистачить порожньо пусто ніхто не завадить

дзвоним чи словом але без відчаю мовою дотику силою зваби... злива така що на всіх вистачить порожньо пусто ніхто не завадить

дзвоним чи словом але без відчаю мовою дотику силою зваби... злива така що на всіх вистачить порожньо пусто ніхто не завадить

дзвоним чи словом але без відчаю мовою дотику силою зваби... злива така що на всіх вистачить порожньо пусто ніхто не завадить

дзвоним чи словом але без відчаю мовою дотику силою зваби... злива така що на всіх вистачить порожньо пусто ніхто не завадить

на джинсах потертих — сліди від рясної трави, ручної трави — не дощі лиш бувають рясними, а звірі ручними

і хвилі усі острови чимдуж заливають — бо весни, бо осені, зими і літа солодкі немов пізнання тебе примружені дотики, клаптики цивілізації торкаються шкіри, ховаються поміж дверей збираючи підданих серед іскрих пульсацій

і сором дерев прикривають старі голуби бо помахи крил — це не просто вибагливі жести і в ніч проростають гриби мов скарби даруючи те що кризь митницю не перенести

бо кожен кордон має право на інший кордон а ти свої сни наче стиглу білизну розвішуєш щоб зранку дізнатися — що є ривок, що полон і звідки життя обирає не кращих а інших

ПОВІТРЯНІ КУЛІ

вона запросила мене на фестиваль повітряних куль

ну от нарешті подумав я спочатку — кулі літатимуть у повітрі

хто виживе той і переможець або навпаки

в кого влучить найбільше — той і є абсолютним чемпіоном

преси не бракуватиме гості теж як-небудь назбираються

та йшлося як виявилось про інші — але теж повітряні — кулі — *повітроплавання* стало приводом для масових гулянь

корзини несли людей мов букети осінніх квітів

ну й добре чим менше жертв тим краще чим більше неба тим краще

чим масштабніша акція тим гірше ворожим духам на в'їзді на платну стоянку

головне тут не зловживати прихильністю організаторів і не провтикати квитки

вона запросила мене на фестиваль вона вирішила що це може нас зблизити: водночас відчуті емоції переживання

вино з однієї пляшки ніч у наметі спільні попередження

червоні очі на спільних фотознімках

але я таки думав що насправді будуть стріляти не літати а саме *стріляти відстрілювати*

але я таки думав є шанс себе перевірити

втім лише дрібний дощ який не завадив піднятися лише птахи на рівні моєї гортані

лише наші рукостискання і її мокра футболка

кажуть — кисню вдосталь на три дні вистачить кажуть — роби що хочеш але я не знаю чого хотіти

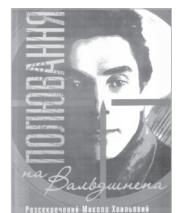
повітряні кулі повітряні кулі ось і все що потрібно для щастя

У наступному випуску:

Юлія Стахівська про книжку «Половання на «Вальдшнепа».

Розсекречений М. Хвильовий».

Поезія Максима Солодовника та Олени Степаненко.

Адреса редакції:

04071, Київ, вулиця Межигірська, 21. Видавництво «Смолоскип» (044) 425 23 93, www.smoloskyr.org.ua

Редакційна колегія: Ольга Погинайко, Ростислав Семків, Олег Коцарев

Друк видання:

02100, Київ, вулиця Краківська, 6-А. КП КОР «Друкар». Замовлення № 71. Гарнітура «Нат Гротеск». Наклад 2500 прим.

Типограф Микола Ковальчук Ілюстратор Олена Павлова